Okruhy z odborných předmětů

Vzdělávací program **72-41-N/01 INFORMAČNÍ MANAGEMENT**
Zaměření **SLUŽBY KNIHOVEN**

1. Knihovny jako paměťové instituce I

písmo a psací látky ve starověkých kulturách

vznik dokumentu a knihovny

významné starověké knihovny

vznik kodexu a středověká knižní kultura

knihovny ve středověku

2. Knihovny jako paměťové instituce II

vynález knihtisku a jeho význam rozvoj knižní kultury

významní čeští a zahraniční tiskaři

vznik nových druhů dokumentů

významné knihovny v 16.-19. stol.

3. Knihovny jako místo vzdělávání

knihovny jako zdroj odborných informací

odborné knihovny a jejich specifika

služby odborných knihoven

významné české a zahraniční odborné knihovny

4. Knihovny jako místo volného času

knihovna jako místo setkávání

zřizovatelé knihoven na místní, regionální a národní úrovni

legislativní zabezpečení veřejných knihoven

veřejné knihovny a nabídka jejich služeb v občanské společnosti

budova veřejné knihovny a její prostorové rozdělení

speciální služby pro děti a mládež

služby pro seniory a menšiny

5. Knihovny jako informační systém

registr knihoven poskytujících veřejné informační služby

propojení knihoven v odborných činnostech

spolupráce v odborných knihovnických činnostech

Národní knihovna České republiky - její úkoly a postavení v systému knihoven

regionální systémy spolupráce

6. Knihovny jako místo profesionální práce

knihovnické procesy – akvizice, zpracování, ukládání, zpřístupňování

struktura prostoru knihovny (prostory pro čtenáře, pracovny knihovníků, uložení fondu)

nekřížení cesty čtenáře, pracovníka knihovny a dokumentu

specializace v knihovnické práci

nároky na všeobecný rozhled pracovníků knihovny

nároky na specializované vzdělání pracovníků knihovny

7. Informace jako prostředek sociální komunikace

data – informace – znalosti : definice a vzájemné vztahy

informace x entropie

relevance informace

informační šum a bariéry

8. Primární dokumenty jako zdroje informací

definice dokumentu

funkce dokumentu

druhy a formy dokumentů

vývojové etapy obsahové a formální podoby dokumentů

obsahová a formální analýza dokumentů a její produkty

specifické vlastnosti speciálních dokumentů a informací v nich obsažených

specifika elektronických dokumentů

9. Budování fondů knihovny

kritéria budování fondu

akvizice jako proces získávání dokumentů

trh informačních pramenů

informační zdroje o knižní a časopisecké produkci

nakladatelství, distributoři a knihkupectví – nabídka jejich služeb

evidence přírůstků

10. Sekundární dokumenty jako zdroje informací o primárních dokumentech

vymezení pojmu bibliografie a katalog

funkce sekundárních dokumentů

druhy a formy sekundárních dokumentů

vývojové etapy obsahové a formální podoby sekundárních dokumentů

11. Bibliografický záznam jako obraz dokumentu

vymezení pojmu a definice

funkce bibliografického záznamu

struktura a zásady tvorby

zdroje informací pro bibliografický popis dokumentu

12. Jmenné zpracování fondu knihovny

katalogizační pravidla a instrukce

automatizované knihovnické systémy

záznam dokumentu a záznam autority

koordinovaná a sdílená katalogizace

retrospektivní katalogizace

13. Věcné zpracování fondu knihovny

vymezení pojmu a definice

funkce věcného zpracování

druhy věcného zpracování

vývojové etapy věcného zpracování

selekční jazyky – druhy a typy

14. Mezinárodní desetinné třídění jako nástroj organizace znalostí a dokumentů

charakteristika systému – struktura a základní princip

druhy znaků

metodika tvorby znaku MDT

tabulky a způsob použití

organizace mezinárodní spolupráce

použití MDT v praxi knihoven

15. Ukládání a ochrana fondu knihovny

požadavky na uložení dokumentového fondu

klimatické a bezpečnostní podmínky ve veřejných a odborných knihovnách

druhy stavění fondu

revize fondu

aktualizace fondu

digitalizace dokumentů

16. Informační služby jako nástroj uspokojování potřeb uživatelů

typologie a trendy vývoje informačních služeb včetně Library 2.0, WEB 2.0

typologie uživatelů informačních služeb

výpůjční a doplňkové služby

rešeršní služby

služby typu document delivery

informační služby v prostředí internetu (interaktivní služby)

veřejné informační služby knihoven – projekty VISK

ekonomika a marketing informačních služeb

17. Národní bibliografie jako nástroj registrace publikovaných dokumentů

předmět, funkce a typologie národní bibliografie

historie národní bibliografie

organizace národní bibliografie

současný stav České národní bibliografe – charakteristika jednotlivých databází

národní konzervační fond

18. Souborné katalogy jako prostředek dostupnosti primárních dokumentů

vymezení pojmu a definice

funkce souborného katalogu

druhy souborných katalogů

významné souborné katalogy v ČR

19. Legislativa a standardizace v oboru knihovnictví

přehled legislativních dokumentů

standardy užívané v knihovnictví

autorské právo

ochrana osobních dat

význam standardizace v knihovnictví

20. Lidské zdroje

dovednosti a kompetence pracovníků knihoven

knihovnické vzdělávání

prestiž knihovnického povolání

zásady správy a řízení knihovny

profesní organizace v knihovnictví

významné osobnosti a instituce